

Il-Qima lejn il-Patrijarka San Ġużepp fl-istorja tal-Knisja

L-ewwel qima lejn San Ġużepp insibuha li bdiet fil-monasteri, lejn is-sena 1000. Fl-ewwel 500 sena, il-Knisja ghamlet pressjoni qawwija fuq hwejjeġ dommatici. Mis-sena 1000 sa nofs is-sena 1500 bdiet tidher devozzjoni formali bil-festa fil-Liturġija.¹

Żewġ kittieba kbar medjevali li kitbu fuq San Ġużepp kienu l-Benedittin Rupert ta' Deutz u ċ-Cistercens Bernard ta' Clairvaux.

Għalkemm Rupert ma tkellimx fuq San Ġużepp fi trattat separat, il-kummenti tiegħu fuq in-nobbilta tal-qaddis urew il-ghożża li kellu lejH. Rupert mexa fuq l-interpretazzjoni tradizzjonali li għall-ewwel giet abbozzata minn Santu Wistin u San Ġirolmu. Fl-ewwel parti tal-kumment ta' Rupert, wiehed jinnota l-interpretazzjoni ngenjuża u allegorika tal-geneologija ta' Ġużeppi u Gesu.²

San Bernard juri b'sengħa f'paragun bejn Ġużeppi ta' l-Eġittu u Ġużeppi ta' Nazzalet, paragun li warajh sar hafna komuni.³

Għalkemm Missirijiet il-Knisja ta' spiss urew kif Ġużeppi tat-Testment il-Qadim kien wera lil Ġesu s-Salvatur tagħna, gibdu wkoll xebh sewwa bejn il-virtujiet u s-sejha tal-patrijarka l-qadim u dawk ta' l-għarus ta' Marija. San Bernard fil-wirja nobbli ta' Ġużeppi huwa hekk sabiħ li l-Knisja għażlet il-kitba

tiegħu biex tkun biċċa mill-Uffiċċju Divin għall-festa ta' San Ġużepp. San Bernard kiteb ukoll l-antifona sabiħa li l-Knisja tistieden lis-sacerdoti biex ighiduha bhala thejjija għall-quddiesa, li hija din: "O Mqaddes Ġużeppi li lilek gie mogħti li tara lil Alla li hafna slaten xtaqu jaraw u ma rawhx li tisma' lil Alla u hafna slaten xtaqu jisimghuh u ma semghuhx, mhux biss li tara u tisma', imma li ġgorr tbus, tlibbes u tharsu!"⁴

Ugo ta' San Vitor (+1141)

wiehed mit-teologi ta' zmien l-Iskolastika kien minn ta' quddiem li fetah id-diskussjoni dwar il-kwistjoni jekk ezistix żwieġ veru bejn Marija u Ġużeppi. Il-kwistjoni kienet giet mahlula wara hafna deċizzjonijiet ta' teologi kbar lejn is-sena 1200. Dawn nehew kull dubju li Ġużeppi kien tassew ir-raġel ta' Marija. Huma affirmaw il-verġinita tiegħu u għarfu li l-virtujiet tiegħu kienu mghaqda mal-harsien ta' l-unur ta' Marija.⁵ Pietru Lombardu fil-ktieb

tieghu "Il-Ktieb tas-Sentenzi", mitbugh madwar is-sena 1150 fir-raba' taqsimha fejn hemm opinjonijiet ta' tologi u filosfi, hemm studju dwar San Ġuzepp u Marija. Hawn Pietru Lombardu jaqbel ma' Ugo ta' San Vitor u ma' Santu Wistin fejn igħid li l-verginita ta' xulxin ma' fixklitx l-awtenticita' taż-żwieġ tagħhom. L-awtorita kbira tal-ktieb tas-Sentenzi bil-logika ta' l-argumenti, għenu hafna biex jitwarrbu l-ghajdut ta' Grazjanu, f'"Diġriet" mitbugh f' Bologna madwar is-sena 1140.

L-influenza tal-Ktieb tas-Sentenzi kompliet sas-seklu XVI għax kien ktieb teologiku magħruf bl-universitajiet medjevali l-opinjoni kien bħal normi fuq x'hiex wiehed jimxi.6

Fl-1200, il-kanonisti kellhom ibiddlu l-idea tagħhom. Roland Bandinellus (+1181) duttur fit-teologija f' Bologna għe magħżul Papa fl-1159 u wara bħala Alessandru III. Huwa qata' hafna każijiet ta' żwiġijiet fis-sens ta' Pietru Lombardu u kontra Grazjanu. B'konferma ufficijali tad-difiża ta' Lombardu dwar il-qdusija taż-żwieġ, il-kanonisti abbandunaw il-fehmiet ta' Grazjanu.7

Fis-seklu XIII l-Angeliku Duttur San Tumas minn Aquino, poġġa l-awtorita tiegħu favur il-ġenwinita taż-żwieġ bejn Ġuzeppi u Marija; l-influenza ta' San Tumas mhix imċekkna f'din il-materja.8

Mal-ftuħ tas-seklu XV deher Ġwanni Gersone, Kancellier ta' l-Universita ta' Parigi li kellu qima kbira lejn San Ġuzepp. Gersone kien kiteb "Konsiderazzjonijiet fuq

San Ġuzepp", "Josephina" (Poema twila bil-Latin fejn turi l-virtujiet u d-dinjita ta' din il-Qaddis). Kiteb ukoll priedka għall-festa tat-Twelid ta' l-Imqaddsa Vergni Marija li kien għamel lill-Missirijiet tal-Koncilju ta' Kostanza fit-8 ta' Settembru tal-1416. F'din il-priedka Gersone heġġeġ lill-Koncilju biex jissejjah isem San Ġuzepp u li jwaqqafu festa ad unur tiegħu, biex tinkiseb l-għaqda fil-knisja fejn kienet issofri hafna f'axxiżmu tal-punent.

Il-principju fundamentali tal-Kancellier Gersone kien li San Ġuzepp kien tassew ir-raġel ta' Omm Alla.9

Il-Kardinal Pietru d'Ailly li kien haħib tal-qalb u surmast ta' Gersone kien kiteb trattat fuq it-tmax-il prerogattiva ta' San Ġuzepp. Il-fama tal-ktieb ta' d'Ailly kien dahħluhom f'hafna Ufficiji tal-festi lokali ta' San Ġuzepp. Hekk li ta' min igħid fis-sewwa li Pietru d'Ailly indirettament influwenza l-ewwel il-liturgija tal-Knisja fil-festa ta' San Ġuzepp.10

Kontemporanju iehor ta' Gersone huwa l-Frangiskan San Bernardinu ta' Siena

(+1444). Dan il-qaddis kellu devozzjoni qawwija lejn San Ġuzepp. Il-kliem ta' San Bernardinu jaqblu ma' dawka ta' Santu Wistin u ta' San Bernardinu jaqblu ma' dawka ta' Santu Wistin u ta' San Bernard fit-tiffhir lejn San Ġuzepp. Hekk li siltiet mill-priedki ta' San Bernardinu għew magħżula mill-Knisja u mdahħlin fil-lezzjonijiet ta' l-Ufficiju għas-shubija u l-kobor tagħhom.11

Fil-bidu tas-seklu XVI il-letteratura fuq San Ġuzepp kienet xi haġa li tgħagġbek. Biżżejjed insemmu lid-Dumnikan Isidor De Isolani li fl-1522 ippubblika ktieb bl-isem "Summa tad-Doni ta' San Ġuzepp." F'dan il-ktieb insibu studju fuq il-hajja, il-mewt, u l-glorja ta' San Ġuzepp. L-għejjun li minnhom għabar dan it-tagħrif Isidoru, kienu: Sant' Albertu l-Kbir, San Tumas, u t-tagħlim ta' Gersone u San Bernardinu ta' Siena. Il-ktieb ta' Isidor wera punt tal-bidu tal-qima lejn San Ġuzepp.

Xmun minn Cascia, Agostinjan, ktieb haġja devozzjonali ta' Ġesu msejsa fuq l-Iskrittura Mqaddsa.

Dwar San Ġużepp kiteb: "Ġust skond il-liġi, ġust skond ir-rieda tajba tiegħu, ġust skond l-ghemejjel tiegħu, għalih ġiet magħzula Verġni, bħala għarusa u Omm, huwa bħal missier putattiv ta' Kristu."13

Żewġ mistiċi oħra, Santa Gertrude ta' Helfa (1256-1302c) u Santa Briġida (1303-1373) ta' l-Isvezja, fil-kitba bijografika fuq il-Madonna, dawn iż-żewġ mistiċi fahhru wkoll lil San Ġużepp.

Fil-vizjonijiet ta' Santa Gertrude naqraw: "Għall-isem ta' San Ġużepp, l-għarus ta' l-Omm Verġni, il-qaddisin kollha jbaxxu rashom quddiemu, u bil-hlewwa ta' harsithom juru li miegħu jifirhu għad-dinjita għolja tiegħu."14

Santa Briġida tgħid: "Li Marija fahhret lill-għarus

tagħha billi serviha, u li qatt ma qalilha kelma mhix sewwa. Għax huwa (San Ġużepp) kien gwejjed, fqir, jahdem, umli hafna, helu fis-servizz tiegħu, u jħares dejjem

il-verġinita tiegħu u ta' Marija. Kien mejjet għad-dinja u emmen fil-weghdiet ta' Alla. Huwa dejjem ghamel ir-rieda ta' Alla. Hekku għaliex il-glorja tiegħu hija kbira."15

Referenzi:

1. F.L. FILAS S.J., The Man Nearest to Christ. Nature and Historic Devotion to St. Joseph, p.109.
2. L-Istess, Op. Cit., p. 110.
3. Il-Lezzjoni tat-Tieni Nottturn għall-Festa Solenni tad-19 ta' Marzu.
4. Lezzjoni Sitta tat-Tieni Nottturn tat-Tnejn fost l-Ottava tas-Solennita ta' San Ġużepp. Ara wkoll, it-Talb ta' qabel il-Quddiesa, fil-Missal Ruman.
5. UGO DE S.VICTOR, De B.M. Virginitate. Lib. Epist. Cap 1 (MLP. 176, 857).
6. P. LOMBARDUS, Liber Sententiarum, IV, dist, 26-30.
7. F.L. FILAS S.J., Op. Cit., p.113.
8. S. TUMAS D'AQUINO, Summa Theologica, III Q 29 Art. 2. Ara wkoll, In IV a Sententiarum, dist, 30 Q.2 Art. 2
9. GERSONE, Considerations Sur S. Joseph u Sermo In Nativitatem B.M.V.
10. PETRUS ALLIACUS, Tractatus de Duodecim Honoribus S. Joseph.
11. S. BERNARDINU, Il-Lezzjonijiet tat-Tieni Nottturn ta' l-Uffiċċju għas-Solennita ta' San Ġużepp.
12. ISIDOR DE ISOLANI O.P., Summa de Donis S. Joseph, III.6. u III.8.
13. Liber Venerabilis Fratris Simonis De cascia Ord. Fr. Eremit. S. Ausut. Super Totum Corpus Evangelium. (Basiliae: 1527. Liber 2, C.16)
14. St. Gertrude of Helfa, Revelation, Bk. IV, chapter 21.
15. St. Bridget of Sweden, Bk VI, chapter 59.

Xieraq li kullhadd jieh sehem fil-Festi tal-Knisja